

תצווה (159)

סוגי של עזות פנים: יש עזות פנים שלילית, עליה נאמר: **"עז פנים לגיהנום"** (אבות ה. כ), אבל יש גם **"עזות דקדושה"**. עזות שכזו חיובית, וכמו שנאמר **"ויגבה לבו בדרכי ה'"** (דברי הימים ב. יז). עזות זו נצרכת לעבודת ה' וכמו שכתב הרמ"א בתחילת שו"ע או"ח: ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעבודת השם יתברך. הציץ אמנם מכפר על עזות פנים, אך ורק על זו השלילית, אבל **"נעשית ציץ.... קדש לה"**, יש גם עזות שהיא **"קדש לה"**. על עזות זו אין צריך שהציץ יכפר. היא חיובית ונצרכת, בהיותה מכוונת למען התקדמות והתעלות בדרכי ה' ובעבודתו.

ספר "יחי ראובן"

"שמונת ימי המלואים", מלאים בתענוג עילאי

ומלאות יד אהרן ויד פניו (כט. ט)

דהנה בעניני עולם הזה לא נמצא שלימות, כי תמיד חסר לאדם שרוצה בתענוגי גשמיים, דהיינו, אם יש לו תענוג משאר דברים חסר לו תענוג מכבוד וכדומה, ותמיד הוא חסר, מה שאין כן בעבודת השם, מי שעובד אותו אז הוא שלם מכל, כי **"דורשי ה' לא יחסרו כל טוב"** (תהלים לד. יא), וזה התענוג של עבודת השם עולה על כולם, כי מי שהוא דבוק בחיות ועבודת של האין סוף אשר הוא שלם בכל מיני שלימות, וממילא האדם הדבוק בו אינו חסר לו גם כן שום דבר. וזהו שאמר: **"ומלאות יד אהרן ויד פניו"**, רצה לומר, שנאמר למשה שיראה להביא את אהרן ובניו למדריגה כדי שיהיו דבקים לבחינת הקדושה, ואז יהיו ידיהם מלאים כל טוב **"ומלאות"**, כי לא יחסר להם שום דבר כשירגישו נועם ותענוג עליון, ולכן נקרא **"שמונת ימי המלואים"**, כי אז היה השראת שכינה ביניהם והיו מלאים תענוג מחמת הקדושה.

ספר "עלים לתרופה"

והנה המזבח קדש קדשים (כט. לו)

דבר פלא הוא שמזבח הנחשת נקרא בתורה **"קדש קדשים"** כאן ולהלן (מ. י) אף שעמד בחוץ להיכל, ואילו מזבח הקטורת שעמד בתוך ההיכל כנגד הארון נקרא **"קדש"** (להלן מ. ט) כבר עמד הרמב"ן על כך, שהרי רק מקום משכן העדות נקרא **"קדש קדשים"**, כאמור לעיל (כו. לג): **"והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש ובין הקדש הקדשים"**. רמז מוסרי עמוק מוצא כאן רבי משה פיינשטיין זצ"ל: התורה באה לרמוז לתלמיד חכם שנמשל למזבח, כי גם אם בעת היות בתוככי בית המדרש מעשיו הם רק **"קודש"**, צריך הוא להשגיח כי בעת היותו בחוץ, בין אנשים פחותים ובאווירה ירודה, יהיו מעשיו בבחינת **"קודש קדשים"**, ועליו לגדור עצמו

שברון לב אמיתי אינו מביא את האדם לידי עצבות פתית למאור להצלח נר תמיד (כו. כ)

וברש"י, ולא כתית למנחות. רמז יש כאן, ב'כתית למאור': שעל האדם להיות כתית ושבור, אך ורק להגיע לידי מאור, ולא 'כתית למנחת', דהיינו לא כדי לשקוע בעצבות ובמנוחה של אוזלת יד. אדם צריך להיות 'כתית' בעיני עצמו, וגם שבור לב, אולם בד בבד חייב הוא להזהר, בשבע זהירויות ובדיקות, ששברון הלב לא יביאנו לידי עצבות ואזלת יד, עד שלא יהיה לו כוח לעשות מאומה, בהנחה שבין כך ובין כך לא יהא כל ערך למעשהו. שברון לב כזה אינו רצוי הוא כלל וכלל. אדרבה, כשהאדם שובר את לבו בדרך הראויה, הוא אמור להגיע מכך להגברת החשק בלבו להתקרב אל השי"ת, ולפעול למען חיזוק היהדות בלבו, ובלב אחרים. כלל זה צריך הוא להיות נקוט אצל בני דורנו, הנוהגים 'לשבור את עצמם' על לא כלום, להנמיך את קומתו על לא דבר, ולחשוב שהם אינם שווים מאומה.

רב זילברשטיין בספר "ברכי נפשי"

נעשית חשן משפט (כח. טו)

נעשית חשן משפט, פירש רש"י, שמברר דבריו והבטחתו אמת. ופירש השפתי חכמים: כל דבר שהיה מסופק בידו אם לעשות אם לא, הולך אצל חושן המשפט, ובו היו כל האותיות מאל"ף בית, והיו האותיות בולטין ונעשו תיבה. ובאותה תיבה היה נכתב אם לעשות או לא. והנה ידוע, התורה היא נצחית, ועכשיו שאין לנו האורים ותומים, הנה התורה היא האורים ותומים, והבטחתה אמת. וכשאנו יודע איך לעשות יפנה אל התורה, והתורה תורה לו איך יעשה, כמ"ש **"לי עצה ולי תושיה"** כדאיתא בכתבי הבעל שם טוב, מכח התורה שלמד היום, ואח"כ באותו יום מזדמן לו דבר לעשות, ואינו יודע אם לעשות אם לאו, יוכל להבין מכח אותו הענין שלמד איך יעשה. ובלבד שיהא תמיד דבוק בהיש"ת. וזהו שאנו מבקשין, בתפילה והוא רחום: **"עשה עמנו אות לטובה"**, או"ת הוא ר"ת אורים ותומים, טובה היא בגמיטריא כ"ב, היינו כ"ב אותיות התורה. ועכשיו שאין לנו אורים ותומים, אנו מבקשין: עשה למען או"ת, היינו אורים ותומים לטובה. היינו, הכ"ב אותיות התורה, הוא יהיה אורים ותומים, להורות לנו איך לעשות.

ציץ מכפר על עזות פנים

נעשית ציץ וזהו טהור ופתחת עלי פתחי חתם קדש

לה' (כח. לו)

חז"ל אומרים (זבחים פח.): שהציץ מכפר על עזות פנים. אבל אומר החתם סופר, יש צורך לזכור כי קיימים שני

ולהתחזק. זאת ועוד, אף מי שנחשב בתוככי בית המדרש, בין תלמידי חכמים, רק בגדר 'קודש', עליו לדעת כי בעיני ההמון הוא נחשב 'קודש קדשים', ולומדים העם ממעשיו, לכן חייב הוא להישמר ולהיזהר עשרת מונים בכל הנהגותיו והליכותיו.
רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"

שני תמידים, סגולה ליראת שמים

שְׁנַיִם לַיּוֹם תָּמִיד (כט. לח)

הגאון ר' יעקב מליסא בעל ה"נתיבות המשפט" אמר: הרמ"א פתח השולחן ערוך אורח חיים בפסוק "שויתי ה' לנגדי תמיד", ובסופו סיים בפסוק (משלי טו. טו) "וטוב לב משתה תמיד", לרמוז שצריך ב' התמידים של ב' הפסוקים להיות ביחד יראת ה' ושמחה. בספר "פרדס יוסף" כתוב: צריך כל אדם לזכור ב' תמידים בכל יום ובכל עת ואז מובטח לו שיהיה ירא שמים: "שויתי ה' לנגדי תמיד" (תהלים טז. ח) וגם "וחטאתי נגדי תמיד" (שם נא. ה). וזה שרמזה כאן התורה "שְׁנַיִם לַיּוֹם תָּמִיד", בכל יום לזכור את שני התמידים.
ספר "אוצרות התורה"

אֶת הַכֶּכֶשׁ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֹּקֶר וְאֶת הַכֶּכֶשׁ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְפִּים (כט לט)

צריך להשתדל לעבוד את השם יתברך גם בשנות נעוריו בבוקר חייו, וגם לעת זקנותו, בערוב חייו. בנעוריו הריהו בריא בגופו והוא במלוא כוחו, אבל לעומת זה עדיין דעתו קלה ורופפת, ואילו בזקנותו דעתו כבר מיושבת, איתנה ולמודת נסיון, אבל כוחות גופו נחלשים והולכים. על האדם ללמוד, איפוא מתמיד של שחר שיקבל עליו עול מלכות שמים בזמן ששמש חייו מתחילה לזרוח, ואל ילך שולל אחרי הבלי העולם. ואילו מתמיד של בין הערבים עליו ללמוד, שאפילו כאשר שמש חייו כבר נוטה למערב אל לו להרפות ידיו כי אם להתחזק בעבודת השם יתברך **מענה של תורה**

פרשת המזבח שסגולתו עושר, נכתבה אחרונה

וְצִפְיָה אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר (ל. ג)

התורה עכבה את כתיבת ענינו של המזבח לאחר עניני כלי המשכן ובגדי הכהונה. מספרים תלמידיו של רבי שלמה בלוך, שאמר על כך: רואים מכאן, שהתורה איננה מרוצה מהיות היהודים עשירים גדולים. המזבח היה עשוי כולו זהב, הקטורת המוקטרת עליו, סגולתה להעשיר, וראו את מקום הפרשה שלו, הרחק מאחור. ואמר בשם רבי איצ'לה פטרבורגר, שממון דומה ליין, מעט ממנו טוב לכל אחד, כמות גדולה קצת יותר, הרי היא תלויה בחילוק בין אנשים, לאחד יש ראש חזק, ויכול הוא לשתות קצת יותר מבלי להינזק, לאחר ראש חלש, ועלול הוא להתבלבל, אם גדולה הכמות, וכמות מרובה של יין תיגרום לכל אחד להשתכר. כך גם לגבי ממון: מעט ממנו, טוב לכולם. אם מדובר במעט יותר מן הנחוץ, הרי זה תלוי בחילוקי אנשים, ביכולת של

האדם לשלוט על יצרו, אבל ממון רב ועושר מופלג, לכל אחד הם עלולים לגרום שיכרון ובילבול. **"ומתוך האור"**

הלכה: הלכות פורים: כתב בשו"ע (או"ח סי תרצא ס"ב): חייב אינו לבסומי בפוריא וכו': כתב הפסקי תשובות (אות ג): מסתימת לשון השו"ע ונושאי כליו משמע שהחיוב לבסומי הוא לאו דווקא ביין אלא ה"ה בכל משקה המשכר, אמנם ברש"י (מגילה ז.) כתב ביין וכן ברמב"ם (פ"ב מהל' מגילה ה"ו) כתב: ושותה יין עד שישתכר וירדם בשכרותו, וכן ברוקח וברדב"ז. ונראה כי אכן יש ענין ביין דווקא כי כמה נסים שנעשו ביין בימי אחשוורוש היו ע"י יין, ולכן אף כי מדינא סתמות הפוסקים הוא שא"צ דווקא יין, מ"מ כדאי הם הראשונים הנ"ל ולדקדק ביין דווקא. ועכ"פ עיקר המשתה יקבע על היין ויוכל להוסיף שאר משקין המשכרים אם נהנה מהם. **פסקי תשובות חלק ר'**

פתגם: חייך הרבה, זה לא עולה ואין לזה מחיר

ספר "שמחה"

חקירה: תענית לחולה: פטור משום שהוא אנוס, או שלא גזרו תענית (הגר"ח סטנסייל) **"קובץ יסודות וחקירות"**

סיפור: חלבנה בקטורת

הגאון בעל ה"הפלאה", כינס פעם מנין לביתו לתפילה. ראה בין המתפללים אחד שאין רוח חכמים נוחה הימנו וספק אם מותר לצרפו למנין, מיד ציוה להביא איש נוסף. רבי, התרעם אותו האיש שהרגיש בדבר, והרי גם חלבנה היתה נמנית בין סממני הקטורת? אמנם משום כך, השיב הבעל ה"הפלאה", היו בקטורת אחד עשר סממנים.

ספר "חד וחלק" חלק א' (דף מט)

שבת שלום, פורים שמח

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'זות בת אליז, חיים בן סוזן סולטנה, סשה שלום בן דבורה רחל, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, פייגא אולגה בת ברנה, רינה בת פיבי. זרע של קיימא לרינה בת זהרה אנריאת. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, דניאל בן רחל, רפאל שלמה בן אסתר.

